

Vlaams
Parlement

vergadering **C37**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 18 oktober 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over zwerfvuil – 173 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het advies van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) omtrent neonicotinoïden en fipronil – 49 (2016-2017)	6
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de omgevingsvergunning – 177 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gedeeltelijke vernietiging van het Omgevingsdecreet door het Grondwettelijk Hof – 204 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de uitspraken van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de nieuwe omgevingsvergunning – 209 (2016-2017)	9
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de MER-plicht voor planologische attesten – 215 (2016-2017)	15
VRAAG OM UITLEG van Bruno Tobback aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de dramatische vermindering van de middelen voor aankoop van bos- en natuurgebieden – 270 (2016-2017)	17
VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het gebruik van biologische herbiciden – 274 (2016-2017)	24
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gezondheid en het behoud van onze bossen en de klimaatopwarming – 278 (2016-2017)	25
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de MER-procedure (milieueffectrapport) – 288 (2016-2017)	28

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over zwerfvuil – 173 (2016-2017)**Voorzitter: de heer Bart Nevens****De voorzitter:** Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, in Vlaanderen wordt vandaag 157 kilogram huishoudelijk restafval en vergelijkbaar bedrijfs-restafval per persoon per jaar gerealiseerd. Tegen 2022 is het de bedoeling om een daling van 11 procent te verwezenlijken voor huishoudelijk restafval en vergelijkbaar bedrijfsrestafval tot een hoeveelheid van 141 kilo per persoon. Dit is een van de doelstellingen die opgenomen is in 'het plan voor huishoudelijk afval en gelijkwaardig bedrijfsafval 2016-2022', dat recent werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Kustgemeenten hebben echter te maken met hogere afvalcijfers en meer zwerfvuil in vergelijking met de rest van Vlaanderen. De kustregio kent een aantal specifieke 'kustproblemen'. Denk maar aan zwerfvuil op het strand, vuilniszakken die op het foute moment buiten worden gezet – denk maar aan alle tweede verblijvers in een bepaalde periode – of open worden gepikt door meeuwen: een problematiek die in deze commissie al vaak aan bod is gekomen. Om deze specifieke problematiek aan te pakken, is vorige zomer gestart met de uitvoering van een actieplan Kustprogramma.

In het plan is ook sprake van een actieplan Partnerschappen. De aanpak van zwerfvuil vraagt immers een inzet van een heterogene groep van betrokkenen zoals producenten, het verenigingsleven, bepaalde doelgroepen zoals rokers enzovoort. Zij onderkennen echter niet altijd de rol die zij kunnen spelen in het zwerfvuilverhaal, geven er niet altijd prioriteit aan en kennen het beleidsdomein vaak onvoldoende. Bedoeling van de partnerschappen is deze diverse groep samen te brengen rond concrete projecten, communicatie en beleidsdoelstellingen.

De Vlaamse netheidsindex en de lokale netheidsbarometer zijn systemen die relevante indicatoren inzake zwerfvuil verzamelen en monitoren. In dit kader verwijs ik graag naar het actieplan Netheidsbarometer.

Minister, wat zijn de hoofdlijnen van het Kustprogramma en welke systemen zullen gebruikt worden om het zwerfvuil in de kustgemeenten te reduceren? Welke actoren worden hierbij betrokken en welke timing is vooropgesteld?

Op welke manier zal de heterogene groep van betrokkenen samengebracht worden? Zijn er reeds concrete bijeenkomsten gepland en hoe gaat dit in zijn werk?

Is de netheidsbarometer reeds geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de belangrijkste bemerkingen?

Hoe verhouden de Vlaamse netheidsindex en de lokale netheidsbarometer zich ten opzichte van elkaar? Wat is de link tussen beide systemen? Op welke manier worden deze systemen meegenomen in de monitoring van het Vlaams zwerfvuilbeleid?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, het Kustprogramma heeft tot doel het aandeel restafval van de kustgemeenten te doen dalen, zodat in 2022 de doelstellingen van het Afvalplan gehaald worden. We moeten ons focussen op bepaalde regio's, en de kustgemeenten zijn één regio.

Er is een werkgroep Kustafval opgericht onder leiding van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). Naast de provincie, intercommunales en kustgemeenten worden ook andere actoren – immobiënssector, horeca, Fost Plus, GO4CIRCLE – betrokken bij deze werkgroep. Ze werken proefprojecten uit, volgen alles op en maken een evaluatie en sturen bij als het nodig is. Ze wisselen ook ervaringen uit en communiceren over de resultaten. Vanuit de werkgroep is er regelmatig terugkoppeling naar de kustburgemeesters. Er wordt ook ingezet op innovatieve inzamelsystemen, bijvoorbeeld ondergrondse bergsystemen, om te komen tot meer selectieve inzameling en het voorkomen van schade door meeuwen. Specifieke aandacht gaat ook naar tweede verblijvers en verblijfstoeristen.

Voor het bedrijfsafval wordt ervaring uitgewisseld rond het afsplitsen van gelijkwaardig bedrijfsafval en men sensibiliseert de bedrijven, vooral de horeca, rond selectieve inzameling. Er is ook veel aandacht voor het marien zwerfvuil via evenementen. Ook op internationaal vlak wordt dit goed opgevolgd. Verder is er communicatie die specifiek gericht is op toeristen en tweede verblijvers, de immobiënssector en de horeca.

Inzake personeelondersteuning voorziet de OVAM in één voltijdse (VTE) voor het trekken. Rond specifieke thema's zoals 'marine litter', evenementen, projecten met de horeca, kan een beroep gedaan worden op OVAM-experten. Vanuit het Netheidsnetwerk wordt aan de kustgemeenten een coachingtraject rond zwerfvuil en sluikstorten aangeboden. Daarnaast kunnen de gemeenten gebruikmaken van de andere ondersteuning rond zwerfvuil en sluikstorten. Er kan ook een beroep gedaan worden op subsidies voor investeringen in ondergrondse selectieve inzamelsystemen, subsidies voor innovatieve projecten, en is er extra ondersteuning uit het 'halveurobudget' mogelijk. Er zijn al samenwerkingsverbanden afgesloten met Oostende en Brugge. In een latere fase zal dit ook zo zijn voor andere kustgemeenten.

Op dit ogenblik is het Kustprogramma een vrijblijvend programma waar de verschillende kustactoren via het kustforum ervaringen uitwisselen en mogelijk samen projecten opzetten. Er wordt voor gekozen om dit op een hoger niveau te tillen en te gaan voor een formeel engagement van de kustactoren. We willen tot een kustcharter komen waarbij iedereen het engagement aangaat en zijn schouders eronder zet. Dat maakt het meer duidelijk en zorgt voor meer draagvlak.

De werkgroep kustafval wordt de draaischijf van het Kustprogramma. Voorlopig zetelen in deze werkgroep, naast de OVAM, vertegenwoordigers van de provincie, kustgemeenten, intercommunales, horeca, vastgoedsector, Fost Plus en GO4CIRCLE. De bedoeling is om deze groep stelselmatig uit te breiden met andere relevante actoren aan de kust. Zo zijn er onlangs contacten geweest met de surfclubs. Alleszins is het zo dat iedereen die het kustcharter ondertekent, automatisch lid wordt van de werkgroep.

De werkgroep komt minimaal tweemaal per jaar samen. De eerste bijeenkomst was op 23 mei. Toen zijn de grote lijnen van het Kustprogramma besproken. Op de volgende bijeenkomst – die vandaag plaatsvindt, toevallig of niet – wordt dieper ingegaan op de mogelijke subsidiekanalen voor gemeenten, de individuele coachingtrajecten voor gemeenten rond zwerfvuil en ook de invulling van het toekomstige kustcharter. Ook de acties rond zwerfvuil en strandbars die in de zomer van 2016 liepen, worden geëvalueerd en er wordt gekeken naar 2017.

Daarnaast worden ook op Vlaams niveau diverse betrokken sectoren samengebracht. Zo wordt samengewerkt met Vlaamse partners zoals het Agentschap Wegen en Verkeer en De Lijn rond plaatsen die gevoelig zijn voor zwerfvuil; met sectoren en bedrijven om zwerfvuil tegen te gaan. Ook in alle concrete coachingtrajecten en innovatieve projecten – camera's en handhavingsweek – en de aanpak van doelplaatsen worden alle lokale actoren aangesproken en betrokken.

Naar aanleiding van de evaluatie van de werking zullen een aantal optimalisaties worden doorgevoerd. Op lokaal niveau zijn de betrokken gemeenten zelf verantwoordelijk voor de verwerking van de lokale gegevens, de interpretatie en de bijsturing op het lokale terrein. Voor de gemeentes in een coachingtraject zal de coach van het Netheidsnetwerk helpen om dat te doen. De deelnemers die in de steekproef voor de Vlaamse netheidsindex zitten, worden elk jaar intensief opgevolgd. Daarnaast is er een continue bijsturing van het systeem. Zo wordt in het nieuwe operationele plan zwerfvuil ingezet op een toename van het aantal gemeenten waarin wordt gemeten. Er zal niet alleen worden gemeten in de veertig gemeenten, maar daarbovenop ook in de veertig gemeenten die in het coachingtraject stappen. Ten slotte wordt ook de financiële ondersteuning dit jaar herbekeken voor de lokale besturen die vrijwillig gebruikmaken van de netheidsbarometer.

De Vlaamse netheidsindex is een van de indicatoren die de vooruitgang van de acties van zwerfvuil evalueren. De resultaten hebben geleid tot de identificatie van de knelpunten in het Vlaamse zwerfvuilbeleid. De netheidsindex wordt gebruikt om de opvolging van het nieuwe beleid te realiseren. De netheidsindex is de berekening van een cijfer van de Vlaamse netheid globaal en op elf typeomgevingen op basis van een representatieve steekproef van veertig gemeenten. De netheidsbarometer is dus de lokale versie van de Vlaamse netheidsindex.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Het Kustprogramma is van start gegaan als een vrijblijvend programma met vrijblijvende acties. Het hangt een beetje af van de steden en gemeenten die zich aansluiten, en van de verenigingen en andere actoren. Ik wil u vragen om dat vrijblijvende niveau te verlaten. Is dat de bedoeling? Zal men overgaan naar een formalisering van alles? Zullen er doelstellingen naar voren worden geschoven waar alle actoren zich aan zullen houden?

Specifiek voor de kust, welke cijfers worden er gebruikt als nulmeting? Zijn dat cijfers van deze zomer of de zomer ervoor? Welke cijfers worden gebruikt als nulmeting op het vlak van restafval en zwerfvuil om te kunnen berekenen hoeveel die afvalstromen verminderen?

U spreekt over veertig gemeenten die meedoen aan de netheidsbarometer. Kunnen we een kopie krijgen van die lijst? Dat zou interessant zijn voor deze commissie.

Dit is een prioritaire actie van parlement en regering. Er is een speciaal convenant met de actoren. Daarin vragen we om duidelijke resultaten. Het lijkt me belangrijk om te weten hoe dikwijls die barometer gemonitord wordt en wanneer de cijfers naar voren worden gebracht.

De voorzitter: Mevrouw Peeters wilt u de vergadering voorzitten? Ik wil ook iets zeggen.

– Lydia Peeters treedt als voorzitter op.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Zwerfvuil moeten we hoog op de agenda plaatsen. De vraag van collega Taeldeman gaat specifiek over de kustgemeenten, maar er zijn nog andere steden en gemeenten die met een specifiek zwerfvuilprobleem kampen. Ik denk dan vooral aan studentensteden en toeristische centra, zoals Brugge waar de toeristen een impact hebben op het afvalbeleid. Minister, u hebt het huishoudelijk afvalplan ook in dat specifieke kader aangepast, namelijk dat het meer op maat is van de steden en gemeenten. Wat vandaag voorligt voor de kustgemeenten, zult u dat ook uitrollen in andere gemeenten met een specifieke

behoefte ten aanzien van afval en zwerfvuilbestrijding? Hebt u een idee hoeveel steden en gemeenten met een specifiek afvalprobleem zitten, los van de bevolking die ingeschreven is in het bevolkingsregister, en kampen met een tijdelijke of permanente aangroei van hun bevolking?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Taeldeman, het is de bedoeling om het afdwingbaar te maken met het charter. Nu is het inderdaad vrijblijvend. De volgende fase is de afdwingbaarheid. De nulmeting ligt in 2014. Ik zal een overzichtje bezorgen van de gemeenten die in het traject gestapt zijn. De evaluatie gebeurt jaarlijks op basis van vier bevragingen per jaar.

Mijnheer Nevens, er zijn inderdaad nog gemeenten die een specifieke aanpak vragen. Dat is ook de reden waarom dat specifieke coachingstraject erin zit. Dat wordt deels aan de kust ingezet. Voor de kustgemeenten wordt nog apart een actieplan opgemaakt. Dat coachingstraject maakt het mogelijk dat op maat van de stad of de gemeente kan worden gekeken waar het knelpunt ligt en hoe men dat kan aanpakken.

Ik moet navragen of we een overzicht hebben van de gemeenten en de problematiek waarmee ze kampen. U weet dat wij in het nieuwe afvalplan hebben gewerkt met clusters van types steden en gemeenten. U was daar oorspronkelijk zeer sceptisch over. Dat is ondertussen zo goedgekeurd door de Vlaamse Regering omdat die clusters juist goed weergeven wat de specifieke problematiek is. Dat geeft ons de mogelijkheid om op maat de doelstellingen vast te leggen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): De Vlaamse Regering heeft een akkoord bereikt rond dat afvalplan deze zomer. Ik denk dat het voor deze commissie nog altijd interessant zou kunnen zijn om met de minister over het nieuwe huishoudelijke afvalplan een gedachtewisseling te hebben zodat we nog meer gedetailleerd kunnen ingaan op een aantal zaken die in het afvalplan staan, maar dit is iets dat besproken moet worden in de regeling van de werkzaamheden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het advies van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) omtrent neonicotinoïden en fipronil – 49 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Halverwege juli publiceerde de Belgische Hoge Gezondheidsraad (HGR) op zijn website een advies met een beoordeling van de effecten van neonicotinoïden en fipronil op de biodiversiteit en de gezondheid. De wetenschappelijke instituten zijn bekend, ze staan in de schriftelijke versie van mijn vraag.

De HGR komt tot het besluit dat de resultaten van deze studies over de effecten op de menselijke gezondheid en op de ecosystemen belangrijke waarschuwingssignalen zijn, en legt de nadruk op de dringende noodzaak om verder onderzoek te voeren naar de toxiciteit van deze verbindingen en de blootstelling aan de mens, alsook naar hun effecten op de ecosysteemdiensten. Hieraan wordt de vraag gekoppeld om dringend op zoek te gaan naar veiliger alternatieve gewasbeschermingsmiddelen.

Andermaal zijn er wetenschappelijke studies die aantonen dat deze gewasbeschermingsmiddelen beter voorzichtig worden behandeld. Het is niet omdat de HGR zich in eerste instantie tot de federale overheid richt dat we in Vlaanderen blind kunnen blijven voor dit rapport. We kunnen beter het voorzichtigheidsprincipe hanteren en het gebruik van neonicotinoïden en fipronil aan banden leggen tot het gevraagde nader onderzoek zwart op wit bewijst dat de producten niet nefast zijn voor de volksgezondheid en de biodiversiteit.

Minister, hebt u kennisgenomen van het advies van de Hoge Gezondheidsraad? Welke conclusies trekt u er zelf uit? Neemt u de aanbeveling ter harte om dringend noodzakelijk onderzoek naar de toxiciteit van de producten te organiseren, alsook de zoektocht naar alternatieve gewasbeschermingsmiddelen? Had u hierover contact of neemt u contact op met uw federale en/of Waalse en Brusselse collega's? Zult u, in afwachting van dat nader onderzoek, het voorzorgsprincipe hanteren en het gebruik van neonicotinoïden en fipronil aan banden leggen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Caron, uiteraard kennen wij dit advies. We hebben aan het Steunpunt Milieu en Gezondheid gevraagd om dit advies verder te bestuderen in lijn met de opdracht die het steunpunt al heeft in het kader van het biomonitoringsprogramma.

Ik kan uiteraard de conclusie uit dit advies bijtreden dat de resultaten van de eerdere studies over de effecten op de gezondheid van mens en ecosystemen belangrijke waarschuwingstekens zijn. Dat is ook de reden waarom wij vanuit Vlaanderen altijd een consequente houding hebben aangenomen ten aanzien van de gewasbeschermingsmiddelen. Daarom heb ik in Vlaanderen de verplichting ingesteld om het 'integrated pest management' (IPM) toe te passen voor alle professionele gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen. IPM is een teelttechniek waar duurzaam met deze middelen wordt omgegaan en deze alleen worden ingezet na een evaluatie van de risico's. Het advies van de HGR bepleit de toepassing van IPM ook in zijn advies, maar wij passen het dus al toe. U weet dat wij ook het gebruik van pesticiden bij openbare besturen al heel lang hebben verboden en dat we particulieren heel veel advies geven en sensibiliseren om dat niet te gebruiken.

Het onderzoek naar toxiciteit valt onder de bevoegdheid van de federale overheid als onderdeel van de bevoegdheid op het vlak van productnormering. De federale overheid is ook bevoegd om de werkzaamheden op EU-niveau over neonicotinoïden en fipronil op te volgen en resultaten met de andere entiteiten te delen.

De zoektocht naar alternatieven voor gewasbeschermingsmiddelen is wel een gewestelijke bevoegdheid. Het is een permanente zorg die al gedurende vele jaren in het onderzoek van onder andere het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) aan bod komt en een hoofdthema is in de programma's van de praktijkcentra in de land- en tuinbouw.

Fipronil werd nog niet gemeten in oppervlaktewater. De lijst van te monitoren parameters wordt jaarlijks bijgesteld op basis van kennis en inzicht. In het kader van de Europese richtlijn Prioritaire Stoffen 2008/105 zijn neonicotinoïden ook opgenomen op de aandachtsstoffenlijst. Dit zijn stoffen waarover in de hele Europese Unie monitoringgegevens moeten worden verzameld. Het intra-Belgische overleg met betrekking tot pesticiden wordt gevoerd binnen het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM). Verschillende thema's met betrekking tot pesticiden worden binnen deze werkgroep behandeld en informatie wordt uitgewisseld. Ook over neonicotinoïden werd reeds vergaderd binnen deze werkgroep.

Productnormering is een federale bevoegdheid. Dit impliceert dat de federale overheid beslist over eventuele maatregelen om het al of niet op de markt te brengen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Dank u wel. De thematiek is blijvend. Zolang er geen absolute duidelijkheid is over de effecten, is er enige twijfel. Het is goed dat het verder onderzocht wordt.

Minister, ik ben ook blij dat u zegt dat u het onderzoek naar gewasbeschermingsmiddelen ernstig neemt. Dat is ook zo, dat erken ik. Ik hoop dat dat kan leiden tot alternatieven, tot oplossingen om stoffen als neonicotinoïden en fipronil niet meer te moeten gebruiken, tenminste als duidelijk blijkt – dat is toch wel de verwachting – dat ze schadelijk zijn voor mens en dier. Voor bevruchting van gewassen via bijen is het ook een risicovolle stof omdat die de bijenbestanden wellicht aantast. Niets is in deze zwart-wit.

Ik ben blij met de bekommernis. IPM wordt inderdaad ook door Vlaanderen toegepast. Op dat vlak hebben we professioneel een stap vooruitgezet in het verleden. Ik hoop dat we in dezelfde geest verder kunnen gaan, dat het duidelijk wordt dat we alternatieven kunnen ontwikkelen en dat ook duidelijk wordt uit de federale kennis dat de producten dan door de federale overheid al dan niet moeten worden verboden.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u verwijst naar IPM, in 2014 ingevoerd. Ik vroeg me af of wordt opgevolgd hoe breed dat ingang heeft bij onze landbouwbedrijven. Is het nodig dat erop toegezien wordt en er gehandhaafd wordt, of verloopt het allemaal vlot? Wordt er gemonitord vanuit wetenschappelijk oogpunt wat de effecten daarvan zijn? Misschien kunt u hier niet onmiddellijk op antwoorden, maar dan kunt u wat mij betreft daar op een ander moment wat informatie over verstrekken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, ik zal navragen hoe dat concreet wordt opgevolgd, of het gehandhaafd wordt en of het wetenschappelijk gemonitord wordt. Ik zal die informatie bezorgen via het secretariaat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de omgevingsvergunning – 177 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gedeeltelijke vernietiging van het Omgevingsdecreet door het Grondwettelijk Hof – 204 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de uitspraken van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de nieuwe omgevingsvergunning – 209 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, minister, een tiental dagen geleden heeft het Grondwettelijk Hof een arrest geveld over het decreet op de omgevingsvergunning. Een groep verenigingen en individuen, in totaal 12 partijen, vroegen de vernietiging van 22 artikelen of onderdelen van artikelen van dat decreet. Het Grondwettelijk Hof heeft artikel 226 van het decreet vernietigd. Ik lees het artikel voor.

“In artikel 36ter, § 3, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 27 april 2007 en 8 mei 2009, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt: ‘Voor de loutere hernieuwing van de omgevingsvergunning of omzetting krachtens artikel 390 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning moet geen passende beoordeling uitgevoerd worden, tenzij deze loutere hernieuwing van de vergunning of de omzetting betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen in het leefmilieu vereisen. In afwijking van het tweede lid, moet wel een passende beoordeling uitgevoerd worden indien de administratie bevoegd voor natuurbehoud in het kader van een omzetting krachtens artikel 390 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, ambtshalve of op gemotiveerd verzoek van het betrokken publiek, oordeelt dat er geen passende beoordeling werd uitgevoerd en dat het betrokken project een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken. Indien in het kader van de milieuvergunning waarvan de omzetting krachtens artikel 390 van het voormeld decreet wordt gevraagd, een passende beoordeling werd uitgevoerd of een advies van de administratie bevoegd voor natuurbehoud is verleend waaruit blijkt dat het uitvoeren van een passende beoordeling niet vereist was, is voldaan aan de verplichtingen van artikel 36ter, § 3.’”

Het is belangrijk om hier nogmaals te benadrukken dat andere elementen die in vraag worden gesteld of die worden aangevochten, zoals de inspraakmogelijkheden en de permanente vergunningen, niet werden vernietigd door het Grondwettelijk Hof. Een artikel werd vernietigd en op die manier heeft het Grondwettelijk Hof de juistheid van de regeling voor de permanente vergunning bevestigd, alsook het feit dat de decreetgever voldoende zorgvuldig is omgegaan met het recht op inspraak van de burger en het Verdrag van Aarhus.

Sterker zelfs, een aantal beschikkingen van het Grondwettelijk Hof geven in het geval van een niet tijdig afgeleverd advies het volgende aan: “Hoewel andere oplossingen denkbaar zouden zijn geweest bij overschrijding van de voorgeschreven adviestermijn, zoals bijvoorbeeld de voortzetting van de procedure zonder advies, heeft de decreetgever, met de wetgevingstechniek van de stilzwijgend gunstig geachte adviezen, geen ongeoorloofde doelstelling nagestreefd. De decreetgever

beoogt, aan de hand van diverse procedurele vervaltermijnen, te komen tot een substantiële tijds winst, waarbij de vervaltermijnen ertoe strekken duidelijkheid te scheppen voor de vergunningsaanvragers die daardoor zeker zijn dat hun aanvragen binnen de voorgeschreven termijnen zullen zijn afgewikkeld. Door te bepalen dat, wanneer geen advies wordt uitgebracht binnen de vastgestelde vervaltermijn, het advies wordt geacht gunstig te zijn, heeft de decreetgever beoogd aan het stilzitten van de adviserende instantie een sanctie te verbinden, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat zij ook een preventieve werking zal hebben.”

Het is positief dat het Grondwettelijk Hof in zijn arrest aldus oordeelt.

Minister, wat betekent de vernietiging van artikel 226 voor de omgevingsvergunning? Hoe wenst u de vernietiging van het eerder vermelde artikel te remediëren? Lopen er nog betwistingen over het decreet op de omgevingsvergunning?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mijnheer Ceysens, ik dank u voor de juridische duiding, die een mooie inleiding vormt op mijn vraag.

Minister, onlangs bent u bekroond tot de meest ondernemersvriendelijke minister van Vlaanderen, voor de omgevingsvergunning en voor het in goede banen leiden daarvan. Het lijkt erop dat op dat vlak nu ook de laatste horde is genomen. Artikel 226 mag dan vernietigd zijn, toch blijft het permanent karakter van de vergunning perfect behouden en gaat het louter en alleen over de omzetting van milieuvergunningen in permanente vergunningen wanneer het gaat over Europees beschermde natuurgebieden. In dat geval moet een passende beoordeling worden gemaakt.

Minister, heeft dit arrest een impact op het verdere verloop? Zal het zorgen voor vertraging of blijft de timing behouden?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): In het algemeen oordeelt het Grondwettelijk Hof dat de nieuwe omgevingsvergunning, in het bijzonder de uitholling van de Europese natuurtoets, in strijd is met het grondwettelijk recht op een gezond leefmilieu en het Europees recht. Natuurpunt en de Bond Beter Leefmilieu hadden hun bezorgdheden vooraf in de verschillende adviesraden geuit en zelfs de Raad van State signaleerde dat meer aandacht moest worden besteed aan het grondwettelijk recht op een gezond leefmilieu. De minister legde deze bezwaren echter naast zich neer, ten onrechte, blijkt nu.

Minister, bent u voorbereid op deze uitspraak? Erkent u dat er onvoldoende rekening gehouden werd met de opmerkingen die geformuleerd werden door de milieubeweging in de verschillende adviesraden en door de Raad van State? Had een proces bij het Grondwettelijk Hof vermeden kunnen worden door een betere vertaling van de adviezen?

In de loop van het proces bij het Grondwettelijk Hof besloot de regering het probleem van de motiveringsplicht aan te passen. Waarom kon dit niet eerder zodat een juridisch geschil kon worden vermeden?

Wat zijn de gevolgen van de uitspraken van het Grondwettelijk Hof op het Omgevingsdecreet?

Zult u rekening houden met de bezwaren die de milieubeweging heeft bij de permanente vergunningen?

Zult u lessen trekken uit dit proces? Zult u samenzitten met de betrokken organisaties om te kijken hoe adviesverlening in de toekomst beter kan? Zal deze

uitspraak ertoe leiden dat de adviezen van de Raad van State een betere doorwerking hebben in de besluitvorming zodat dergelijke geschillen in de toekomst kunnen worden vermeden?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wanneer we het arrest van het Grondwettelijk Hof van 6 oktober 2016 over het Omgevingsvergunningsdecreet bekijken, dan zien we dat de fundamenteën van het decreet volledig overeind blijven. Het Grondwettelijk Hof heeft de grieven van de verzoekende partijen verworpen die betrekking hadden op vier aangelegenheden. Men wilde het hoorrecht in eerste en laatste administratieve aanleg laten vernietigen, maar dat is overeind gebleven. Men wilde de vervaltermijn in het kader van de tweede administratieve aanleg vernietigen, maar die is overeind gebleven. Men wilde het permanente karakter van de omgevingsvergunning onderuithalen, maar dat is overeind gebleven. Men wilde de afschaffing van de verplichting tot het uitvoeren van een project-MER (milieueffectenrapport) en de veiligheidsrapportering in het geval van de loutere voortzetting van de bestaande activiteiten, maar het decreet is op dat vlak overeind gebleven. Tot slot is ook het stilzwijgende positief advies in geval van laattijdige advisering niet vernietigd door het Grondwettelijk Hof.

Specifiek wat het permanente karakter van de omgevingsvergunning betreft, bevestigt het hof dat dit wel degelijk de toets van het standstillbeginsel doorstaat en bijgevolg dat de in het Omgevingsdecreet voorziene flankerende maatregelen een gelijkwaardige milieubescherming ten opzichte van de huidige vergunningsregeling garanderen. Het gaat dan over algemene en gerichte evaluaties die kunnen leiden tot de bijstelling van de bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden indien de mogelijke hinder en risico's van een exploitatie niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt. De twintigjaarlijkse evaluatie van de vergunningen die voor onbepaalde duur werden verleend, kan tot gevolg hebben dat het voorwerp en de duur van de vergunning worden bijgesteld. Daarnaast is het mogelijk voor burgers, milieuverenigingen en de milieuadministratie om te allen tijde in geval van onaanvaardbare hinder en risico's een bijstelling van de bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden te vragen.

Het Grondwettelijk Hof vernietigde alleen artikel 226 van het Omgevingsvergunningsdecreet omdat dit strijdig zou zijn met artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Het vernietigde artikel 226 bepaalt dat er, in afwijking van artikel 36ter van het Natuurdecreet, geen passende beoordeling moet worden uitgevoerd bij de loutere hernieuwing van de bestaande activiteiten en bij de omzetting van een vergunning van bepaalde duur naar een vergunning van onbepaalde duur, tenzij deze hernieuwing of omzetting betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen in het leefmilieu impliceren zoals ontginningen.

De bepaling voorzag in de mogelijkheid voor het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) om toch een passende beoordeling te vragen bij de omzetting naar een permanente vergunning. Deze mogelijkheid verviel echter wanneer bij het verkrijgen van de milieuvergunning al een passende beoordeling werd uitgevoerd of door ANB werd geadviseerd dat er geen passende beoordeling vereist was. Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat er in het kader van de voormelde loutere hernieuwing van de omgevingsvergunning of de omzetting van de milieuvergunning naar een vergunning van permanente duur geen reden is om af te wijken van de algemene regel die is opgenomen in artikel 36ter. Het hof baseerde zijn vernietiging op een arrest van het Europees Hof van Justitie.

In het licht van die rechtspraak van het Hof van Justitie komt het Grondwettelijk Hof tot het besluit dat de uitvoering van een passende beoordeling nodig is bij een hernieuwing, meer bepaald "wanneer het project in kwestie, afzonderlijk of

in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een speciale beschermingszone". Die beoordeling is volgens het hof nodig "teneinde aan de vergunningverlenende overheid de zekerheid te verschaffen dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten."

Wat de omzetting van een milieuvergunning in een omgevingsvergunning betreft, merkt het Grondwettelijk Hof op dat het niet redelijk verantwoord is de scharnierdatum van 10 september 2002 in aanmerking te nemen als de datum vanaf wanneer een milieuvergunning wordt beschouwd als zijnde verleend voor onbepaalde duur. Het is dus niet zozeer het gebruik van een scharnierdatum dan wel het ontbreken van een actualisatie van de passende beoordelingsplicht waar het Grondwettelijk Hof aanstoot aan neemt.

De vernietiging van artikel 226 heeft bijgevolg alleen gevolgen voor de hernieuwing van de omgevingsvergunning van bepaalde duur en de omzetting naar een permanente vergunning van een na 10 september 2002 verleende milieuvergunning van bedrijven wier activiteiten geen fysieke ingrepen in het milieu tot gevolg hebben maar wel een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kunnen veroorzaken. Dergelijke bedrijven kunnen na het arrest van het Grondwettelijk Hof alleen via de hernieuwingsprocedure een permanente omgevingsvergunning aanvragen of hernieuwen. Dit houdt in dat ze ten vroegste twee jaar voor het einde van de vergunningstermijn een volledige aanvraag met inbegrip van een passende beoordeling kunnen indienen, die dan via de gewone vergunningsprocedure zal worden behandeld. De procedure van de mededeling van de vraag tot omzetting is uitgesloten wanneer er een passende beoordeling vereist is.

Op basis van het arrest zal ik in het kader van het lopende besluitvormingsproces over de aanpassingen aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening artikel 226 aanpassen. Wanneer in het verleden al een passende beoordeling is uitgevoerd, zal deze indien nodig na actualisatie kunnen worden hergebruikt.

Het arrest heeft geen impact op de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning die is gepland voor 23 februari 2017. Er is nog een beroep tot vernietiging van artikel 147 van het decreet hangende. Dat artikel 147 wijzigt artikel 105 van het Omgevingsvergunningsdecreet in de zin dat de vervaltermijn om beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen in te dienen van 60 naar 45 dagen wordt gebracht. We wachten nog op een uitspraak.

De fundamenten van het decreet blijven dus overeind en wat vernietigd is, kunnen we perfect aanpassen.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U merkte op dat er nog een procedure lopende is over artikel 147. Hebt u er zicht op wanneer we die uitspraak kunnen verwachten en wie dat beroep tot vernietiging heeft ingediend?

Het gaat hier over de bedrijven die een milieuvergunning hebben en die eigenlijk een permanente milieuvergunning zouden krijgen. De praktijk leert dat bedrijven vaak, voor die termijn van twintig jaar verlopen is, al een hernieuwing aanvragen omdat er aanpassingen zijn van hun milieuvergunning of omschakelingen naar beste beschikbare technieken enzovoort. Hebt u er een idee van hoeveel bedrijven worden geconfronteerd met dit probleem?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ook mijn fractie is opgelucht dat het decreet overeind is gebleven. Dat is niet enkel goed voor de bedrijven, maar ook voor wie

bekommerd is om de natuur. Een permanente vergunning en het verhaal over beste beschikbare technieken en permanente evaluatie bieden veel meer perspectief op duurzaamheid en aanpassingen aan het milieu. Op dat vlak is het voor alle spelers een goede zaak dat het decreet overeind is gebleven.

De heer Ceyskens nam me de woorden uit de mond toen hij het had over de bedrijven die in Habitatrichtlijngebieden liggen en die een passende beoordeling zullen moeten vragen. Dat lijkt me niet onlogisch. Minister, kunt u zeggen over hoeveel bedrijven het gaat? Als u die cijfers nu niet bij u hebt, kunt u die eventueel doorsturen naar de commissie.

Uw administratie zou misschien proactief contact kunnen opnemen met de bedrijven en zou hen kunnen begeleiden zodat er geen ongelukken gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, collega's, de meest gehoorde zin van de afgelopen tien minuten is: 'de fundamenten zijn overeind gebleven'. Dat neemt niet weg dat het belangrijkste fundament, namelijk de uitholling van de natuurtoets, is aangevochten. Door te stellen wat er allemaal overeind is gebleven, wordt dit element eigenlijk geminimaliseerd. Minister, dit is nu wel gecorrigeerd voor de omgevingsvergunning – het uithollen van de natuurtoets, de passende beoordeling – maar er zijn nog andere terreinen waar dit probleem speelt.

Ik geef u één terrein: de bosbeheersplannen en de uitgebreide plannen voor bossen binnen een speciale beschermingszone. Elk plan of project binnen zo'n zone dat niet als enige doelstelling heeft om de natuur binnen deze zone te beheren, moet aan een passende beoordeling worden onderworpen. Concreet betekent dit dat in Vlaanderen ook alle bosbeheersplannen en uitgebreide bosbeheersplannen voor bossen binnen een speciale beschermingszone aan een passende beoordeling moeten worden onderworpen, want deze plannen bevatten immers ook altijd andere doelen, taken of acties die niets met het natuurbeheer te maken hebben. Het meest gekende is de houtexploitatie. Welnu, die passende beoordeling gebeurt nooit. Door geen passende beoordeling uit te voeren voor deze bosbeheersplannen gaat men niet na of deze plannen een negatieve impact hebben op bepaalde natuurplannen in dat gebied, andere dan bosdoelen. Ik heb al verwezen naar de houtexploitatie, maar er is bijvoorbeeld ook de impact op andere aanwezige habitats, zoals vennen of heiderelicten, of op leefgebieden van soorten.

Minister, we hebben het over de passende beoordeling binnen de omgevingsvergunning. Zult u ook op andere terreinen binnen uw bevoegdheid waar de natuurtoets wordt onderuitgehaald, corrigerend optreden?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Mevrouw Pira, u zult het misschien niet graag horen maar ook onze fractie is tevreden dat met dit arrest de fundamenten van de omgevingsvergunning overeind blijven. Ik denk dan vooral aan het permanent karakter van de milieuvergunning, maar ook aan de procedure van de omgevingsvergunning. Het is heel belangrijk dat dit overeind blijft.

Minister, ik dank u ook voor de melding dat er nog één procedure hangende is. Ik begrijp dat die louter en alleen betrekking heeft op de termijn waarbinnen men in beroep kan gaan bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Ik denk dat ook dit niet zal raken aan de fundamenten van de omgevingsvergunning.

Minister, recent werd een procedure 'complexe projecten' opgestart. Men wil onder andere – en dat is eigenlijk wel wat in strijd met de permanente omgevingsvergunning – voorzien in uitdoofscenario's voor een aantal bedrijven. Ik

weet niet of u vandaag kunt antwoorden, maar ik wil u vragen hoe men in de toekomst, in het kader van een procedure 'complexe projecten' of in het kader van bedrijven die bijvoorbeeld tijdelijk bepaalde sites vullen, omgaat met een soort van uitdoofscenario van de omgevingsvergunning omdat men op termijn eigenlijk andere dingen voor ogen heeft? Er is een permanente omgevingsvergunning, maar als men toch denkt in het kader van de procedure 'complexe projecten' of in het kader van nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen om herlokalisaties voor te stellen, hoe gaat men dan om met een mogelijk uitdoofscenario, wat eigenlijk in strijd is met de permanente omgevingsvergunning?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, wanneer er een uitspraak zal zijn, weet ik niet. Ik kan daar niet op antwoorden. Ik heb geen glazen bol.

Over hoeveel bedrijven gaat het die in een speciale beschermingszone (SBZ) gelegen zijn en waarvoor een passende beoordeling moet worden opgemaakt? Ik heb daar op dit moment geen zicht op. Wij denken dat wij die cijfers niet hebben. We zullen zeker nagaan of dit zo is. Aangezien er nog altijd geen algemene vergunningendatabank is, vrezen we dat we niet zomaar een antwoord kunnen formuleren.

Collega Peeters, als je aan een bepaald aantal criteria voldoet, kun je een vergunning van onbepaalde duur krijgen en nadien komen er evaluaties. Op zich is dat niet strijdig met wat gepland is in 'complexe projecten', en ook dat is overeind gebleven in de uitspraak van het Grondwettelijk Hof.

Collega Pira, uw bijvraag heeft niets, maar dan ook niets, te maken met de omgevingsvergunning. U zegt dat er voor de beheersplannen een hele administratieve rompslomp bij moet komen. Ik ben het daar helemaal niet mee eens. Ik stimuleer net dat er zo veel mogelijk beheersplannen worden opgemaakt rond de natuur. We geven ook middelen zodat de natuur, die ook in private handen is, op een meer kwalitatieve manier wordt beheerd. U gaat hier dan eens komen beweren dat we het voor de mensen nog eens moeilijker moeten maken om dat te doen. Ik vind het echt een schande dat u dat durft voor te stellen. U weet dat die beheersplannen sowieso worden getoetst op hun compatibel zijn aan een SBZ. Op zich zit er dus al een soort van toetssteen in. Maar ik weet niet waar u naartoe wilt met nog eens een hele procedure met een passende beoordeling op te zetten, tenzij u natuurlijk opnieuw een beperkt aantal organisaties die heel veel mankracht hebben, wilt bevoordelen. Ik vind dat ook particuliere personen de volledige vrijheid moeten hebben om goede beheersplannen op te maken voor natuur en bos. We moeten dat zo laagdrempelig mogelijk maken.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Ik denk dat het nog eens goed is om het geheugen op te frissen. Wat hier vandaag voorligt, is een schoolvoorbeeld van hoe het parlement moet werken. We mogen dit wel eens vaker doen.

Begin vorige legislatuur is er gedurende drie maanden een ad-hoccommissie geweest om na te denken over 'Vlaanderen zit op slot. Wat kunnen wij doen om een aantal dingen beter en sneller te laten gaan?' Ik denk dat het aanbeveling 52 was van de 76 aanbevelingen die we hebben geformuleerd en die op 3 maart 2010 door het voltallige Vlaams Parlement zijn goedgekeurd en die ook kamerbreed werden ingediend – voor Groen door mevrouw Mieke Vogels. Ik heb in de discussie over sneller en beter constant de verwijzing gehoord naar 'permis unique': alles samen in één vergunning. Als we dat allemaal zo oprecht menen, dan moeten we geen stap achteruitzetten als we het concreet uitwerken. Wat is het alternatief voor een permanente milieuvergunning? Een tijdelijke bouwvergunning? Gaan we in Vlaanderen als eerste in de wereld een bouwvergunning invoeren voor twintig

jaar? Gaan we tegen de mensen zeggen dat ze na twintig jaar hun gebouw terug moeten afbreken? Hoe laten we de dingen samensporen?

We moeten ernstig blijven. Er is vorige en deze legislatuur veel werk van gemaakt. Wat vandaag voorligt – en dat is ook bewezen door de toets van het Grondwettelijk Hof –, is stevig en robuust. Zijn we er? Absoluut niet. Op 23 februari 2017 zullen een aantal mensen, ondanks het feit dat ze al tientallen keren verwittigd zijn, pas wakker worden en vaststellen dat er een nieuw instrument is. Ik stel vast dat de nodige maatregelen worden genomen om dit voor te bereiden. Ik vermoed dat er op dat moment hier ook vragen zullen worden gesteld.

Collega's, ik denk dat we enige consequentie aan de dag mogen leggen. We hebben het allemaal samen gevraagd; laat ons er ook allemaal samen onze schouders onder zetten, ook als het even iets moeilijker gaat. De geschiedenis zal leren dat wat hier gebeurd is met de omgevingsvergunning, een van de belangrijkste hervormingen van de laatste jaren is geweest.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Opnieuw is het een uitdaging om iets nieuws te zeggen na wat de heer Ceyssens heeft gezegd.

Minister, ik denk dat er een perfect evenwicht is tussen natuur en ondernemen. Ik hoop dat de inwerkingtreding volgens timing kan verlopen.

Nog één kanttekening: de vergunningendatabank moet er dringend komen. Zeker voor SBZ's moeten we alles goed in kaart brengen. Het is ook belangrijk voor handhaving en voorlichting.

Minister, ik heb begrepen dat u hieraan zult werken. Ik ben dus voorlopig tevreden.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik heb de nadruk willen leggen op dat ene, heel belangrijke fundament dat wel onderuit werd gehaald en waardoor u werd gedwongen om uw decreet te corrigeren. Waarom? Omdat op nog andere terreinen – en ik heb er één genoemd en u hebt dat schandalig genoemd – de passende beoordeling of de Europese natuurtoets wordt uitgehold. Er zijn nog andere terreinen waarop dat gebeurt. Ik zal u hieraan te gepasten tijde herinneren, en we zullen u die voorbeelden te gepasten tijde voorschotelen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de MER-plicht voor planologische attesten – 215 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, in 1999 werd het instrument van de planologische attesten ingevoerd in het decreet Ruimtelijke Ordening om meer rechtszekerheid te bieden aan correct vergunde bedrijven die zonevreemd gelegen zijn of zonevreemd wensen uit te breiden.

Volgens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) is de gemeente of de provincie bij het afleveren van een positief planologisch attest verplicht om binnen het jaar een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) op te maken. We

weten dat dit niet altijd gebeurt, maar dit terzijde. De VCRO biedt tegelijk de decretale basis voor een anticipatieve vergunning. Het is mogelijk om – op basis van het afgeleverde planologisch attest – een stedenbouwkundige vergunning of milieuvergunning te verkrijgen waarbij kan worden afgeweken van de zoneringsvoorschriften. Dit betekent dat het planologisch attest dus een basis vormt voor het afleveren van vergunningen, en op het eerste gezicht dus MER-plichtig (milieueffectrapport) is.

Minister, moet bij het afleveren van een planologisch attest steeds een plan-MER worden opgemaakt, gelet op het feit dat een planologisch attest een basis vormt voor het afleveren van vergunningen? Wie is hiervoor verantwoordelijk? Moet dit MER dan deel uitmaken van de aanvraag door het betrokken bedrijf?

Indien geen MER dient te worden opgemaakt bij de aanvraag, zal de plannende overheid – meestal de gemeente – dan alsnog een plan-MER en eventueel een passende beoordeling moeten opmaken op het moment dat ze aan het RUP begint?

Is de huidige regeling in overeenstemming met de Europese richtlijnen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, planologische attesten vallen onder het toepassingsgebied van de plan-MER-regelgeving. Een planologisch attest is geen vergunning, maar is, in de mate dat het attest zich gunstig uitspreekt over de kortetermijnbehoeften, een basis voor het toekennen van een of meerdere vergunningen. Daardoor is het een "plan of programma dat het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project", zoals bedoeld in artikel 4.2 van het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid. Het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2013 tot bepaling van de nadere regels inzake het planologisch attest stelt dat een aanvraag van een planologisch attest documenten moet bevatten "waaruit blijkt dat voldaan is aan de verplichtingen inzake milieueffectrapportage".

Dit betekent dat de initiatiefnemer moet toetsen of er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn. In deze plan-MER-screening moet de initiatiefnemer aantonen dat er geen aanzienlijke effecten zijn. De beoordeling of deze screening voldoet, gebeurt overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 2007. Meestal volstaat deze screening in het kader van aanvragen. De screeningsbeslissing van de dienst MER moet deel uitmaken van het aanvraagdossier. Als er wel aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, moet er wel degelijk een plan-MER worden opgemaakt.

Indien er in het verleden al een plan-MER of een gelijkwaardig document zou zijn opgemaakt, kan bij de dienst MER, voorafgaand aan de aanvraag een ontheffing worden gevraagd. De ontheffingsbeslissing van de dienst-MER moet dan in het aanvraagdossier worden opgenomen.

Indien een plan-MER vereist is, is het aangewezen om bij de inhoudelijke uitwerking ervan te anticiperen op de eventuele project-MER-plicht die zal gelden bij de aanvraag van een vergunning. Het MER-rapport moet wel beantwoorden aan de vereiste inhoud van een plan-MER, zoals bepaald in artikel 4.2, maar de redactie gebeurt het best zo dat onderdelen kunnen worden gebruikt bij de opmaak van het project-MER. Bij het RUP volgend op het planologisch attest geldt eveneens de plan-MER-plicht en desgevallend de plicht om een passende beoordeling op te maken. Indien het plan niet is gewijzigd en bij het planologisch attest een plan-MER-screening was toegevoegd, zal bij het RUP ook een plan-MER-screening volstaan. Indien bij het planologisch attest een plan-MER noodzakelijk was, zal ook voor het RUP een plan-MER of ontheffing noodzakelijk zijn. Het planologisch attest dat de basis vormt voor de kortetermijnvergunning wordt beschouwd als een MER-plichtig plan dat het kader vormt voor het toekennen van een vergunning voor een project. De MER-plicht inzake planologische attesten is in overeenstemming met de Europese plan-MER-richtlijn. Tot daar een juridisch antwoord op uw vraag.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, nog een paar extra vragen. Het besluit dat is gewijzigd in 2013 – u verwijst ernaar – regelt de dossiersamenstelling. Daarin staat dat men moet aantonen dat voldaan is aan de verplichtingen inzake de MER-regelgeving. In de beste gevallen zal men een MER opmaken of minstens een MER-screeningsnota toevoegen. Wie moet hierop toezien? De gemeentelijk/stedelijke bouwkundig ambtenaar bij de ontvankelijkheidsverklaring? Als men in de nota oordeelt dat er geen noemenswaardige effecten zijn, maar later bij de start van het RUP blijkt dat er toch een MER nodig is, kan men dan de nietigheid van een RUP voortvloeiend uit een planologisch attest vorderen op basis van het ontbreken van een MER? Wie wordt daarvoor verantwoordelijk gesteld?

We hebben onlangs een decreet goedgekeurd dat de integratie van de MER- en de RUP-procedure beoogt. We hebben ervoor gepleit dat dit decreet zo snel mogelijk in werking zou treden. Dit moet leiden tot een beter en robuuster instrumentarium. Als ik het goed heb, moet hiervoor nog een uitvoeringsbesluit worden gemaakt.

Wat is hier de stand van zaken en de timing? Ik dacht dat 1 september 2016 naar voren was geschoven.

Minister Joke Schauvliege: De overheidsinstantie, het niveau dat het planologisch attest moet verlenen, moet nagaan of het dossier volledig is.

Dat geldt natuurlijk ook voor een MER. Wanneer er wordt gevraagd naar een screening of een ontheffing zal de MER-cel daarover oordelen en die zal reageren op de vraag.

Het integratiebesluit zit momenteel bij de Inspectie van Financiën. Wij hopen snel een antwoord te hebben, ofwel richting begroting te gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bruno Tobback aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de dramatische vermindering van de middelen voor aankoop van bos- en natuurgebieden – 270 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, ik had het in de titel van mijn vraag om uitleg ook kunnen hebben over 'de halvering van de middelen'. Dat zou simpeler geweest zijn.

Uit cijfergegevens die recent door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) werden gepubliceerd in het kader van de natuurindicatoren voor 2015, blijkt dat het investeringsritme van het Vlaamse Gewest – niet het gesubsidieerde deel – voor de aankoop van bos- en natuurgebied vandaag lager ligt dan op eender welk moment in de voorbije twintig jaar. Het is ongeveer gehalveerd ten opzichte van het jaar daarvoor.

U knikt een beetje meewarig als ik zeg dat er ook een gesubsidieerd gedeelte is. Ja, dat is hooguit in stand gehouden, misschien een heel klein beetje aangepast aan de index, maar zeker niet aan de stijging van de grondprijzen. Met andere woorden, de oppervlakte die in de afgelopen jaren is aangekocht, gaat stelselmatig omlaag. Onder deze regering gaat ze dramatisch omlaag.

Wat is de achterliggende reden hiervoor? Wat is uw ambitie ter zake? We hebben al gemerkt in andere discussies – als er wel budgetten zijn, ik denk aan het

Boscompensatiefonds – dat die middelen dan niet worden gebruikt. Men kan aankopen maar doet het niet. Men kan aanplanten maar doet het niet.

Het is een algemeen geaccepteerd gegeven dat een aankoopbeleid redelijk essentieel is als men natuurwaarden van hoge kwaliteit wil bewaren, en vooral als men streeft naar aaneengesloten gebieden in plaats van versnipperde stukjes. De cijfers waren op het eerste gezicht dus schokkend.

De vraag is simpel: onderschrijft u nog altijd, zoals in het MINA-plan 4 staat, dat het aankoopbeleid cruciaal is in de bescherming van kwetsbare, zeldzame gebieden in Vlaanderen? Bent u van plan om deze dramatisch dalende trend in de middelen voor het aankoopbeleid om te keren of minstens te stoppen met de afbouw?

Wat zijn de cijfers voor 2016, niet alleen in het budget maar ook uitgevoerd? Ik heb stellig de indruk dat de middelen uit het budget niet eens worden opgebruikt. Dat is een constante inzake natuurbescherming. Ik maak me sterk zorgen over het engagement van deze regering in het versnipperde en natuurarme Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Tobback, men kan met cijfers alles bewijzen en hele discussies aangaan. Het budget voor natuur en biodiversiteit is serieus gestegen. Ik heb de cijfers bij: in 2010 was het 77 miljoen euro en in 2017 zal dit 87 miljoen euro zijn. Dat wordt hier in de commissie besproken: dat is een stijging van 10 miljoen euro. Zo dramatisch gaat het eraan toe, mijnheer Tobback. U vindt het blijkbaar dramatisch dat de budgetten stijgen.

Uiteraard, het deskundig en duurzaam beheer van onze Vlaamse natuur is een cruciale hefboom om op het terrein de instandhoudingdoelstellingen te realiseren.

Het hangt er natuurlijk ook van af: als er in een bepaald jaar interessante aankoopdossiers op de proppen komen, kan dat bedrag ineens fors de hoogte ingaan. Dat kan ook zakken als het eens een jaar minder is.

Het is fout om te zeggen dat er niet meer geïnvesteerd wordt in aankoop. Het is wel zo dat wij, met name het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), onder mijn beleid niet koste wat het kost alles zelf willen aankopen. Dat hoeft niet. We zetten ook in op aankoop door verenigingen, op het goed en grondig beheer van de natuur in handen van terreinbeherende verenigingen en particulieren. Deze instrumenten zijn er naast elkaar. Ik geloof daar evengoed in.

De illusie dat wij als overheid alle natuur in Vlaanderen die waardevol is en alle snippers zelf moeten verwerven: daar sta ik niet achter, daar ga ik niet voor. We moeten dat op een goede, rationele manier aanpakken. Waar dat aangewezen is, doen we dat ook. De budgetten zullen dan absoluut ter beschikking zijn. Het is niet zo dat wij een communistisch idee hebben dat het ANB alles zelf moet verwerven. Ik geloof heel sterk in het mee betrekken van de terreinbeherende verenigingen en particulieren die aan natuurbeheer willen doen. Het klopt dat al die schakels naast elkaar staan.

Dat de cijfers van het globale natuurbeleid gestegen zijn, daar kunt u niet naast kijken. De cijfers die u geeft, gaan over de aankopen, en die kunnen inderdaad schommelen op basis van de dossiers die zich aandienen. De Vlaamse Regering heeft beslist om prioritair in te zetten op de aankoopdossiers die kunnen bijdragen tot de instandhoudingsdoelstellingen. Vroeger werd alles wat passeerde, zomaar aangekocht. Wij denken daarover na. Wij kopen aan wat belangrijk is in het kader van de instandhouding. Dat is een lijn die we met z'n allen hebben uitgetekend.

De cijfers voor 2016 kan ik u nog niet geven. Het jaar is nog niet afgelopen. Hoe kan ik u dan op dit moment vertellen wat we in 2016 hebben aangekocht?

Bruno Tobback (sp-a): Het verontrust me dat u – het is november – zelfs geen tussenstand kunt geven. Eigenlijk zou ik daar al ongelooflijk tevreden mee zijn, maar dat is eeuwig zo: u wacht altijd tot er iemand anders een rapport opmaakt om dat dan tegen te spreken, vooraleer u zelf met cijfers komt, en telkens opnieuw in de afgelopen twee jaar waren die cijfers dramatisch slecht. Ik vind uw antwoord ongelooflijk teleurstellend omdat u op geen enkele vraag geantwoord hebt.

U vergelijkt de bestedingen van het milieubeleid met die van 1970, 1980 of 1990. Het zou er nog aan mankeren dat de bedragen niet gestegen zouden zijn. Dat is nu eens echt een poging om de vis te verdrinken, of in dit geval om de bomen te versnipperen.

Ik kan niet voorbij aan de simpele vaststelling, minister, dat op geen enkel moment, sedert 1996 – dat is al een hele tijd geleden – het bedrag voor aankopen zo laag was als in 2015. Het gaat niet over een beetje lager, het gaat over de helft – en als ik met de andere jaren vergelijk, is het zelfs een derde. Om een of andere mysterieuze reden blijkt er in 2015 plotseling maar de helft tot een derde opportuniteiten tot aankoop van waardevolle natuur in Vlaanderen meer te bestaan, ten opzichte van zowat alle voorbije twintig jaar! U gaat daar over als: er was gewoon 'ne keer' niets. Ik vind dat niet echt een antwoord.

U werkt samen met terreinbeherende verenigingen en andere vzw's. Dat gebeurde vroeger ook. Dat is niet nieuw. Er is op zich geen enkele reden waarom die samenwerking zou moeten pleiten voor een drastische verlaging van het aankoopbudget van het Vlaamse Gewest, want er is op dat vlak niets veranderd. Er is geen geld bij gekomen als subsidie aan de terreinbeherende verenigingen voor aankoop.

Wat u doet, minister, en zo probeert u vals te spelen: u mengt een heleboel zaken door elkaar. Ik heb een heel concrete vraag gesteld over het aankoopbeleid. Dat is de verwerving door u of door anderen met subsidies van het Vlaamse Gewest van natuur- en bosgebied. Er bestaan daarnaast heel wat andere steunmechanismen, maar die zijn niet nieuw. Ik wil gerust met u overlopen of de middelen daar geweldig gestegen zijn. Daar is eigenlijk niets veranderd.

De echte grote verandering is dat u een dramatische snoeibeweging hebt gemaakt in 2015.

Ook in uw eigen antwoord nu, gaat u trouwens compleet voorbij aan wat uw eigen woordvoerder in de kranten zegt: "In 2015 is er inderdaad drastisch gesnoeid in het budget, maar we zullen dat in 2016 terugzetten." Is dat gebeurd of niet? Moet ik niet meer geloven wat uw eigen woordvoerder in de krant zegt? Daarop komt u helemaal niet terug. U geeft andere verklaringen. Daaruit moet ik, op basis van uw antwoord, afleiden dat er eigenlijk niets bij zal komen in 2016. Die twee standpunten, het ene van uw kabinet en het andere van uzelf, staan eerlijk gezegd nogal haaks op elkaar.

Ik heb verder nog steeds niet gehoord of u het aankoopbeleid wel of niet belangrijk vindt. Wat is nu echt de reden waarom u plots nog maar de helft van de aankopen van al uw voorgangers, uzelf inbegrepen, wilt doen in 2014? Is dat een bewuste beleidspiste van de Vlaamse Regering om daar niet meer in te stappen of is het dat niet?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, ik herinner mij de discussie over het budget 2015. Er was toen een pittig debat over het feit dat dat aankoopbudget vanuit de Vlaamse overheid werd gehalveerd.

Ik herinner mij dat u toen ook die term communisme in de mond nam. Ik neem aan dat u dat niet echt flatterend bedoelde, maar eerder beledigend. U geeft daarmee aan dat we vooral niet moeten overdrijven in het zelf aankopen en versterken van ons patrimonium. Minister, u knikt bij wat ik zeg. Maar dat staat wel haaks op wat bijvoorbeeld uw eigen administratie verkondigt, op wat het Agentschap voor Natuur en Bos verkondigt. Zij promoten net wel het feit dat een sterk Vlaams patrimonium belangrijk is voor het behouden en versterken van de biodiversiteit. Ik merk dat er een groot schisma is tussen wat uzelf zegt en wat uw eigen administratie zegt.

Minister, u kunt zeggen dat 2015 een dipje was en dat we een tandje bij zullen steken. Maar mij valt vooral op dat heel die aankoopstrategie blijkbaar afhangt van wat uw collega's u eigenlijk gunnen tijdens de begrotingsbespreking. Voor een deel is dat begrijpelijk, want elk jaar is er een budgetbespreking. Maar ik stel mij wel de vraag of er een echte aankoopstrategie bestaat. Hebt u bijvoorbeeld een aantal hectaren voor ogen dat u tegen een bepaald jaar wilt hebben aangekocht? Of hangt het inderdaad af van de goodwill van uw collega's, jaar in, jaar uit?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, in 2015 was er een dipje. Ondanks het feit dat de budgetten wat hersteld zijn in 2016, ziet het er niet naar uit dat er beterschap is wat betreft de hoeveelheid bossen die zullen worden aangekocht.

Ik heb daarbij een aantal bedenkingen, die bijvoorbeeld worden aangebracht door BOS+. De bosuitbreidingsteams zijn enorm ingekrompen. Er zijn eigenlijk geen mensen meer die actief op het terrein op zoek kunnen gaan en werk kunnen maken van een aankoopstrategie. Misschien ligt het probleem wel daar en zou het een idee zijn om die opnieuw te versterken en op die manier inderdaad het probleem dat u aanhaalt, te kunnen verhelpen, namelijk dat er niet altijd opportuniteiten zijn. Dat zou sowieso een goede strategie zijn. Op die manier kunt u uw eigen doelstellingen, bijvoorbeeld ook wat betreft het Boscompensatiefonds, die vaak decretaal zijn vastgelegd, realiseren.

Ik was iets te laat omdat ik in een andere commissie zat. Ik heb een tweet gezien over de middelen voor 2017. U zegt daarin dat u in 2017 extra middelen uittrekt. Kunt u vertellen waaraan u die zult besteden? Zijn dat effectief middelen – en hoeveel dan – die zullen worden besteed aan de aankoop, de inrichting en het beheer van natuur? Of worden die eerder flankerend voor andere zaken ingezet? Hoeveel van die middelen zullen effectief gaan naar de aankoop, de inrichting en het herstel van natuur?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Mijnheer Tobback, ik zal de historiek eens even schetsen. Ik meen mij te herinneren dat in het voorjaar van 2014 de partij van de heer Tobback, sp.a, in de meerderheid en de Vlaamse Regering zat toen tijdens de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement het Natuurdecreet werd goedgekeurd.

Toen hebben wij allemaal samen toch goedgekeurd dat de focus voor de volgende jaren zou worden verschoven naar alles wat te maken heeft met habitatrichtlijnen. Dat bepaalde eveneens dat op jaarbasis 85 procent van het door de Vlaamse overheid beschikbaar gestelde budget zou dienen voor de aankoop van gronden die moeten worden aangewend voor instandhoudingsdoelstellingen of voor acties in het kader van vastgestelde soorten beschermingsgramma's. Dat klopt toch? De focus is dus veranderd.

De heer Sanctorum vroeg zich daarnet af of de aankoopstrategie wel duidelijk is. Met de goedkeuring van het decreet in 2014 heeft het beleid de focus verschoven

naar de realisatie van die Europese instandhoudingsdoelstellen. Dat klopt toch?
(Opmerkingen van Bruno Tobback)

Als er in de commissie wordt gevraagd of de aankoopstrategie wel duidelijk is, wil ik gewoon nog eens beklemtonen dat wij allemaal heel duidelijk weten dat de focus inderdaad verschoven is, namelijk naar de realisatie van de Europese instandhoudingsdoelstellingen.

Minister, u hebt het net gezegd: de focus ligt op het gepast en deskundig beheer van natuurbeheerreinen. Dat moet niet noodzakelijk gebeuren door de overheid zelf, door onze eigen administraties zelf, maar het accent kan ook worden verschoven naar de verenigingen die aan natuurbeheer doen en naar de private eigenaars. Dat is de bedoeling van dit beleid. De middelen zullen daarop worden toegepast.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): We mogen gerust stellen dat we met deze regering – en dat was mijn frustratie tijdens de vorige legislatuur – toch meer de kaart van de natuur trekken. Dat mag ook eens gezegd.

We hebben ondertussen al de meest waardevolle bossen beschermd. Dat is ons tijdens de vorige legislaturen niet gelukt. Er zijn dus al belangrijke stappen vooruit gezet.

We beamen ook dat er op het vlak van natuur nog belangrijke stappen moeten worden gezet. Wat mevrouw Taeldeman zegt, klopt. We moeten proberen die instandhoudingsdoelstellingen te halen. We moeten er alles aan doen om dat te kunnen realiseren. Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat dat mogelijk is, maar dat het niet alleen met een aankoopbeleid zal kunnen, mijnheer Tobback. Iedereen moet samenwerken wat dat betreft. Er ligt ook een belangrijke taak bij de overheid om planologische bescherming te geven en de verbindingsstroken tussen de bossen planologisch vast te leggen. We moeten niet zozeer altijd focussen op het zelf aankopen. Er moet verstandig worden aangekocht. Dat is de bedoeling van de minister. Dat is de juiste aanpak.

Persoonlijk aankopen is goed. Er moet verstandig worden aangekocht. We moeten dat niet alleen doen, maar samen met terreinbeheer, de verenigingen en de particulieren. Dat stoorde mij persoonlijk een beetje in de communicatie die ik vanmorgen las in de media. De particulieren hebben wat mij betreft een heel belangrijke rol in dezen. We moeten hen ondersteunen, sensibiliseren en de juiste informatie geven. Maar we mogen niet de indruk wekken dat zij geen belangrijke partner zijn of dat zij, als particulieren, de bossen niet zo goed zouden beheren als een terreinbeherende vereniging dat zou doen.

We moeten hen bijstaan en stimuleren. Eenieder die een hart heeft voor natuur, moeten we blijven ondersteunen en sensibiliseren.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Ik volg het betoog van mevrouw De Vroe helemaal. Ik wil het nog eens ondersteunen. Het volledig focussen op eigen aankoop van de Vlaamse overheid zou op zijn minst toch een miskennis zijn van alle privé-initiatieven van vzw's, van private eigenaars, die ook mee een inspanning leveren in het kader van de natuur, de natuurontwikkeling en het natuurbehoud.

Ik denk dat, toen de minister in het verleden het woord 'communisme' gebruikte, ze daarop doelde. Ze wilde zeggen dat dat betekent dat er geen vertrouwen is in het initiatief van particulieren of vzw's, alsof enkel de overheid goede dingen zou kunnen doen.

In dezen is dat zeker niet zo. Het is én de overheid én de particulier én de vzw. Het zwaartepunt is een beetje verschoven naar de particulieren en de vzw's. De overheid geeft meer uit aan derden. Maar de kwaliteit en de doelstellingen moeten worden gehaald zoals ze zijn bepaald in het IHD-verhaal (instandhoudingsdoelstellingen).

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Tobback, u gebruikt de woorden 'algemeen milieubeleid' en 'gestegen budgetten'. Voor alle duidelijkheid: het gaat hier niet over de budgetten algemeen milieubeleid, maar over de specifieke budgetten natuur- en biodiversiteitsbeleid, die met 10 miljoen euro gestegen zijn tot 87 miljoen euro.

Mijnheer Sanctorum, ik snap dus niet waarom u zegt dat ik de pineut zou zijn in de begroting. Dat snap ik helemaal niet. U kunt dat trouwens binnenkort zien, wanneer de begroting in het parlement wordt ingediend. Voor 2017 wordt er dus 87 miljoen euro uitgetrokken.

Wat zit er in die 87 miljoen euro? Daarin zitten aankopen van het Agentschap voor Natuur en Bos, beheerskosten van het Agentschap voor Natuur en Bos, subsidies aan terreinbeherende verenigingen voor aankopen, subsidies aan terreinbeherende verenigingen voor het beheer, alle 'quick wins' voor instandhoudingsdoelstellingen.

Mijnheer Tobback, u zegt dat er niets nieuws in zit, maar die quick wins zijn wel nieuw. We willen daarmee snel resultaten op het terrein. Ook de projectoproepen 'Natuur in je Buurt' zijn nieuw. Je ziet dat de beheersubsidies voor terreinbeherende verenigingen gigantisch gestegen zijn. Er is dus wel degelijk een verschuiving binnen dat budget.

Mevrouw Meuleman, u vraagt hoe ik dat zal verdelen in 2017. De begroting is net afgerond en wordt binnenkort officieel ingediend in het parlement. Het is één globale post, waarin geschoven wordt. Ik heb het daarnet al gezegd. Het Agentschap voor Natuur en Bos spreekt voor zichzelf een richting af. Maar als er gaandeweg het jaar zich een gigantische opportuniteit aandient, waarbij een groot project kan worden aangekocht dat bijzonder interessant is in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen, en het Agentschap voor Natuur en Bos zegt onvoldoende budget te hebben, dan zijn dat communicerende vaten en wordt daar gaandeweg het jaar nog mee geschoven. Je kunt wel een gigantisch bedrag uittrekken, maar als je geen dossiers hebt of niet echt de aankoopdossiers die je zou willen financieren, kun je ook de omgekeerde beweging maken.

Ik kan daar nu niet zomaar een vast bedrag op kleven voor 2017. Het is een afweging die het agentschap intern zal maken. In de post waarin voorzien is, is er daarvoor 87 miljoen euro begroot.

We moeten iets onder ogen zien. Bij de terreinbeherende bewegingen is het budget voor de aankopen, de subsidies die zij daarvoor krijgen, volledig op peil gebleven. Maar met dat budget kan er wel minder worden aangekocht. Dat komt omdat de grondprijzen natuurlijk stijgen. Dat is een vaststelling. Aan de andere kant zet dat ertoe aan om rationeel met de middelen om te gaan en die middelen niet zomaar naar gigantisch dure grond of grondspeculaties te laten gaan. Dat is namelijk een trend van de laatste jaren: men rekent erop dat er voldoende budgetten zijn vanuit de overheid en dat men subsidies krijgt, en dan gaat de grondprijs snel de hoogte in. We moeten daarmee als overheid voorzichtig omgaan en onze middelen op een rationele manier aanwenden.

Het is een duidelijke beleidskeuze, met steun van deze meerderheid, dat wij niet meer de ambitie hebben om alles van het Agentschap voor Natuur en Bos zelf te

verwerven. Wij hebben vertrouwen in de terreinbeherende verenigingen, in de particulieren die dat op een even goede manier kunnen doen. We bouwen voldoende garanties in.

Als je als particulier op basis van het nieuwe Natuurdecreet in de toekomst een subsidie krijgt, zul je ook aan kwaliteitseisen moeten voldoen en bepaalde doelstellingen moeten halen wanneer je die subsidies ontvangt. We zorgen er dus voor dat die garanties zijn ingebouwd. Dan kun je evengoed het vertrouwen geven aan die terreinbeherende verenigingen en particulieren.

Mijnheer Tobback, het is toch wel jammer dat u dat vertrouwen niet hebt en dat u denkt dat alleen de Vlaamse overheid, alleen het Agentschap voor Natuur en Bos aan goed natuurbeheer zou kunnen doen. Ik vind dat u op die manier al die mensen en vrijwilligers die op het terrein al dat mooie werk voor de natuur verrichten, schoffeert. Ik sluit mij daar dus niet bij aan en ben het er helemaal niet mee eens.

De voorzitter: Collega's, mijn aanvoelen is dat we al een stukje van de beleidsbrief van de minister aan het bespreken zijn. Dat kan niet de bedoeling zijn van deze vergadering.

De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Voorzitter, ik wil nog heel even klaar en duidelijk iets zeggen aan het adres van de minister. Minister, uw poging om in het feit dat iemand het aankoopbeleid en het belang ervan verdedigt, een tegenstelling te zien met het feit dat ook andere middelen, zoals beheersubsidies, nuttig zijn zowel voor de overheid als voor particulieren, vind ik een redelijk droevige en doorzichtige poging. De twee hebben altijd naast elkaar bestaan. Het Vlaamse milieubeleid heeft de twee altijd rechtgehouden, ook met steun van mijn partij. Iedereen heeft daarin zijn rol te spelen, dus ook de overheid.

Vlaanderen is hoe dan ook een van de regio's in Europa waar we de minste beschermde oppervlakte hebben en de minste oppervlakte natuurkwaliteit en waar we jaar na jaar verder achterophinken ten opzichte van de rest van Europa. De overheid en alle particulieren hebben daar hun rol in te spelen. Het is dus niet zo – u creëert een beetje dat beeld – dat het Vlaamse Gewest in het verleden waanzinnige bedragen heeft besteed aan het aankopen van waanzinnige oppervlakten grond in Vlaanderen. Was het maar zo, de waarheid is jammer genoeg anders. We lopen nog altijd achterop en we laten nog altijd jaar na jaar natuurkwaliteit verloren gaan, of het nu in bossen of elders is. De overheid heeft daar ook haar rol in te spelen.

Dat u dat communistisch vindt, vind ik heel eigenaardig. De overheid heeft in dezen, net zoals in andere domeinen, haar rol te spelen. Ik kan alleen maar vaststellen dat datzelfde Vlaamse Gewest en dezelfde Vlaamse Regering wel 5 miljoen euro – 5 miljoen alstublieft – bespaart op het aankopen van natuurgebied, maar geen probleem heeft met het besteden van meer dan 2 miljard euro aan het verbreden van de Brusselse ring. Ik moet erop wijzen dat de communisten ook kampioenen waren in het aanleggen van gigantische betonnen openbare werken. Blijkbaar hebt u op dat vlak geen enkel probleem met communistisch zijn. Alleen als het gaat over natuur- en milieubescherming vindt u iedere rol van de overheid blijkbaar communistisch.

Ik vind dat voor een minister van Omgeving en Natuur een heel eigenaardige positie, maar ik noteer ze. Ik noteer dat u niet van plan bent om het aankoopbeleid verder te versterken. Integendeel zelfs, ik heb hier alleen maar een pleidooi gehoord om zo weinig mogelijk aan te kopen. Goed, het weze zo, maar kom er dan tenminste eerlijk voor uit, minister, in plaats van deze diffuse communicatie waarbij u probeert om de boom te versplinteren zodat niemand nog ziet wat het was.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het gebruik van biologische herbiciden – 274 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, in de vorige legislatuur werd in het Vlaams Parlement het decreet over duurzaam pesticidengebruik goedgekeurd. Dit decreet vormt de basis voor een duurzaam gebruik van pesticiden door onze Vlaamse openbare besturen. Nog meer aan de basis eigenlijk ligt de Europese richtlijn over het duurzaam pesticidengebruik, die gedeeltelijk werd omgezet in dit decreet.

De richtlijn bepaalt onder andere dat de lidstaten er zorg voor moeten dragen dat het gebruik van pesticiden in bepaalde specifieke gebieden wordt geminimaliseerd of verboden. Vlaanderen is in ieder geval koploper wat betreft het duurzaam pesticidengebruik in vergelijking met de andere gewesten in Europa. Sinds 2015 mogen overheidsdiensten in Vlaanderen geen pesticiden meer gebruiken, behoudens in een aantal heel specifieke gevallen.

Herbiciden waren voor lokale overheidsdiensten een belangrijk middel in de onkruidbestrijding. Uit rapporteringen blijkt dat 99 procent van de pesticiden die door de openbare besturen werden gebruikt, afkomstig waren van herbiciden, dus onkruidbestrijders. Alternatieven zoals biologische herbiciden kunnen een mogelijke oplossing bieden. Volgens dezelfde Europese richtlijn moet in eerste instantie het gebruik van biologische bestrijdingsmiddelen worden overwogen.

Minister, kunnen biologische herbiciden worden gebruikt door lokale besturen? Ook voor private sport- en recreatieterreinen, speelterreinen en verharde terreinen groter dan 200 vierkante meter moet het onderhoud anders. In de eerste plaats moet het gebruik van pesticiden worden voorkomen. Van welke alternatieve methoden kan men gebruik maken? Maken biologische herbiciden daar deel van uit? Hoe wordt bekendgemaakt welke biologische herbiciden lokale besturen desgevallend mogen gebruiken? Hoe kunnen bedrijven die biologische herbiciden ontwikkelen – er zitten er een aantal in de pijplijn, waarvan men de erkenning verwacht tegen eind dit jaar –, achterhalen of deze in aanmerking komen voor het gebruik door lokale besturen? Op welke wijze wordt onderzoek en innovatie gestimuleerd om biologische herbiciden te ontwikkelen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Dochy, biopesticiden en dus ook biologische herbiciden zijn een subgroep die afgeleid zijn van natuurlijke mineralen. Ze voldoen aan de definitie van gewasbeschermingsmiddel zoals het in de Europese verordening staat. Voorbeelden zijn de gewasbeschermingsmiddelen op basis van plantenextracten zoals plantaardige oliën, en de producten die een micro-organisme bevatten. Alle gewasbeschermingsmiddelen en alle biociden die in de open lucht gebruikt worden, vallen onder de regelgeving van het decreet en het besluit Duurzaam gebruik pesticiden. Voor de openbare besturen geldt dus ook een verbod op het gebruik van biologische herbiciden, tenzij men een afwijking gevraagd heeft en die ook verleend is volgens de procedures die er zijn. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor de terreinen beheerd door openbare besturen.

Om het gebruik te voorkomen is een goed ontwerp en een goede aanleg cruciaal. Op die manier kan de inspanning voor het beheer verkleinen. Er is een brochure 'Pesticidenvrij ontwerpen: leidraad voor ontwerp en aanleg' gepubliceerd door de

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Die geeft aanbevelingen waarmee de terreinbeheerder bij een nieuw ontwerp of bij de heraanleg van een bestaande zone kan zorgen voor een efficiënt te onderhouden terrein. Alternatieve methodes zijn de tweede pijler van het pesticidenvrij beheer. Voor verhardingen zijn er zowel mechanische als thermische methodes. Voor beide methodes bestaan machines die op zowel grote als kleine schaal werken. Naar aanleiding van de beurs Demo Groen van september maakte de Vereniging Voor Openbaar Groen (VVOG) in samenwerking met de VMM een overzicht van wat de markt te bieden heeft, opgedeeld naar manier van bestrijding: borstelen, branden, heet water, infrarood en dergelijke meer. Deze informatie is te vinden op de website www.zonderisgezonder.be en in het magazine Groencontact van september.

Voor groenzones vraagt een pesticidenvrij beheer geen inzet van nieuwe machines. Wat vaak wel aan de orde is, is een nieuw beheerplan waarbij de beplantingen op een andere manier en met een ander eindbeeld onderhouden worden.

Biopesticiden vallen onder het verbod, zoals ik daarnet al zei. De erkenning van pesticiden en dus ook biopesticiden is een federale bevoegdheid. Specifiek voor openbare besturen wordt in Vlaanderen geen onderzoek of innovatie gestimuleerd.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, biologische herbiciden zijn er vandaag bijna niet, het zijn vooral insecticiden en fungiciden die vandaag in biologische formulering bestaan. Er zijn blijkbaar een aantal ontwikkelingen waarbij ook biologische herbiciden op de markt zouden kunnen worden gebracht, weliswaar na de erkenning die moet gebeuren op federaal vlak. Er is bijvoorbeeld een product van een Belgische firma op basis van pelargonzuur dat op dat vlak in de toekomst soelaas zou kunnen bieden voor de zeer vele inspanningen die de lokale besturen moeten leveren om bepaalde plaatsen onkruidvrij te houden. Alle initiatieven, goede bedoelingen en investeringen zijn bekend die reeds gebeurd zijn om ervoor te zorgen dat het onkruid niet groeit. In het kader van een bepaald vademecum zijn die inderdaad beschikbaar. Daarnaast is het zo dat op bepaalde terreinen dit niet van toepassing kan zijn en er nog veel handmatig moet worden gewied, veel gebruik moet worden gemaakt van warmwatermachines en branders die ook een impact hebben ten aanzien van het milieu.

Ik heb begrepen uit uw antwoord dat er een procedure bestaat waarbij desgevallend voor dergelijke producten, als ze erkend worden, in een afwijking kan worden voorzien om ze ook te laten toepassen door de lokale besturen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gezondheid en het behoud van onze bossen en de klimaatopwarming – 278 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Dat onze bossen en ons bosareaal cruciaal zijn voor onze leefbaarheid en ons klimaat, hoeft geen enkele vorm van betoog. De discussie van daarnet is daar ook getuige van. Wetenschappers van de Universiteit Antwerpen benadrukten vorige week in de pers nogmaals het positieve effect van bomen en in het algemeen van de natuur op ons klimaat. Dit hebben wij in deze commissie reeds vaak aangekaart, maar zij bevestigen hierbij dat meer dan de helft van de CO₂ opgenomen wordt door de natuur. Dat is belangrijk

om in deze commissie nog eens te benadrukken. Dit maakt duidelijk hoe belangrijk natuur en het behoud van ons bosareaal is voor het klimaat en de strijd tegen de klimaatopwarming.

Ons bosareaal is helaas bijzonder kwetsbaar en wordt door een veelheid aan factoren beïnvloed. Het gaat onder meer om atmosferische deposities, zoals hagel en stormen, klimaatwijzigingen, de kwaliteit van het bosbeheer, de waterhuishouding op de standplaatsen en natuurlijke factoren als insecten en schimmels. Zieke bomen produceren minder zuurstof omdat ze minder bladeren hebben. Hierdoor vangen ze ook minder fijn stof op, wat onze luchtkwaliteit niet ten goede komt. Dit verschijnsel dreigt ook een negatief effect te hebben op het halen van de klimaatdoelstellingen op langere termijn. Daarom is het belangrijk om ons bosareaal goed te beheren en in te grijpen bij ziektes of beschadigingen.

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) inventariseert jaarlijks de gezondheidstoestand van de Vlaamse bossen en van de afzonderlijke boomsoorten. De vitaliteit wordt omschreven en de veranderingen in de bosvitaliteit worden nauwkeurig opgevolgd. Het percentage beschadigde bomen is een van de natuurindicatoren rond boskwaliteit.

Ik geef enkele cijfers. In 2011 was 20,1 procent van de steekproefbomen beschadigd, in 2012 ging dat over 25 procent en in 2013 kon een lichte positieve trend worden vastgelegd, waarbij ongeveer een op de vijf, of 20,8 procent om exact te zijn, van de bomen als beschadigd werden gecategoriseerd. Een jaar later nam dit aantal toe tot 21,1 procent en helaas kan vandaag worden geconcludeerd dat de gezondheidstoestand van de steekproefbomen in 2015 vermindert ten opzichte van 2014, waarbij er vorig jaar 24,1 procent van de steekproefbomen als beschadigd werden gecategoriseerd door het INBO.

Minister, hoe staat u tegenover deze cijfers van het INBO inzake de gezondheid van onze bossen in Vlaanderen? Op welke wijze wordt de problematiek van de zieke bomen aangepakt? Op welke manier maakt u werk van een duurzaam bosbeheer in Vlaanderen? Op welke manier hebt u overleg met de private en de openbare bouseigenaars, met inbegrip van de lokale besturen, om duurzaam bosbeheer te garanderen? Op welke manier sensibiliseert u de bevolking over het belang van bossen en bomen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega De Vroe, de jaarlijkse cijfers die het INBO aanlevert in het rapport, zijn relevant en wijzen op de continue noodzaak tot alertheid met betrekking tot bosgezondheid. We stellen vast dat de cijfers van aangetaste bomen door de jaren heen schommelt maar tegelijk redelijk stabiel blijft, rond de 20 tot 25 procent.

De oorzaken van wijzigingen in de bosvitaliteit zijn zeer divers en moeilijk te onderscheiden.

Een veelheid van factoren beïnvloedt dat natuurlijk: atmosferische deposities, klimaatfactoren, kwaliteit van het bosbeheer, waterhuishouding op de standplaats en natuurlijke factoren zoals schimmels, insecten enzovoort.

Via het algemene natuur- en bosbeleid wordt sterk gestuurd op die hefbomen die ook de bosvitaliteit beïnvloeden. Het gaat over het streven naar robuuste ecosystemen in een gunstige staat van instandhouding via het Natura 2000-programma, de adaptatie van onze natuur tegen effecten van de klimaatverandering door het stimuleren van effectgerichte en ecosysteemgerichte maatregelen die onze bossen ook weerbaarder maken, meer aangepaste en diverse soorten maar ook het bevorderen van de variatie inzake opbouw en structuur in bossen, het streven naar

grotere en samenhangende boscomplexen, het bufferen van de bossen, het verminderen van externe milieudrukken op onze natuur en het duurzaam bosbeheer.

Het internationaal vastgestelde principe en de criteria voor duurzaam bosbeheer zijn verankerd in het Vlaamse beleid en de Vlaamse wetgeving. Dat staat in het Bosdecreet en in het besluit van de Vlaamse Regering over de criteria voor duurzaam bosbeheer. De realisatie ervan verloopt grotendeels via de opmaak van bosbeheersplannen en via het vergunningen- en subsidiebeleid. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft structureel overleg met de heel brede bossector: boseigenaars, beheerders, bosgroepen, exploitanten, houtsector. De private boseigenaars worden specifiek aangesproken via de bosgroepen die het duurzaam bosbeheer actief promoten.

Het ANB voert het technisch beheer van de bossen van openbare besturen, dus ook van lokale besturen. In dit kader betrekken zij de besturen maximaal bij het opmaken van bijvoorbeeld bosbeheersplannen en het realiseren van die natuurdoelen. Daarin is er een breed open vormingsaanbod rond bosbeheer.

De belangrijkste campagne van het ANB die het belang van bossen in de schijnwerpers zet, is de jaarlijkse Week van het bos die gisteren is geëindigd. Daarnaast wordt ook regelmatig gecommuniceerd via de website van het ANB over de verschillende natuurvoordelen die bossen de maatschappij aanleveren: beleving, gezondheid, klimaatregeling, houtproductie, leefbaarheid enzovoort.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We hebben het in deze commissie regelmatig over bosuitbreiding, maar de bosvitaliteit is het allerbelangrijkste. De kwaliteit van onze bomen is van groot belang, het is uiteraard heel goed dat die jaarlijks wordt gemeten en geïnventariseerd. Ik volg uw stelling helemaal dat alertheid nodig is. U zegt dat de kwaliteit schommelt maar stabiel is. Toen ik de cijfers zag, dacht ik dat er een achteruitgang was. We moeten dan ook heel alert blijven.

Er gebeurt intussen heel wat, u hebt opgesomd wat er zoal georganiseerd wordt. Ik verwijs opnieuw naar het debat dat we net hebben gevoerd over de bossen. U hebt erop gewezen dat u de private eigenaars probeert te betrekken via de bosgroepen, dat er een vormingsaanbod is enzovoort.

Minister, bosvitaliteit hangt nauw samen met gezondheid en heeft dan ook onze allergrootste zorg nodig. We zullen dit dan ook van heel nabij opvolgen.

Ik wil nog even reageren op de rol van de lokale besturen hierin. Jaar na jaar gebeurt er een projectoproep om het Boscompensatiefonds te activeren. We willen allemaal dat die middelen worden gebruikt. Destijds waren er niet zoveel projecten ingediend en ik zou dan ook graag van u horen wat de stand van zaken is. Op die manier kunnen we ook de belangrijke rol die de lokale besturen in dezen spelen opvolgen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw De Vroe, de oproep is voorbij en alle aanvragen zijn binnen. Momenteel is het ANB bezig met de verwerking van de aanvragen op basis van de vooropgestelde criteria. Ik weet niet over hoeveel projecten het gaat, maar ik zal het aantal opvragen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Het is belangrijk dat er inzake bosbehoud, bosvitaliteit en bosuitbreiding een gecoördineerde beleidsaanpak is. Die aanpak moet

door verschillende bevoegdheden ondersteund worden en is heel belangrijk voor het behoud van de natuur en voor het behalen van de klimaatdoelstellingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de MER-procedure (milieueffectrapport) – 288 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, stel dat ik een bepaald project X wil opstarten dat onderhevig is aan de MER-regelgeving (milieueffectenrapport). Dat betekent dat alle mogelijke milieueffecten van dat project in kaart moeten worden gebracht en dat er alternatieven moeten worden onderzocht. Ik moet dus een heel pakket aan procedures doorlopen voor ik een vergunning kan aanvragen en aan dat proces kan beginnen.

Ik zal moeten aangeven dat mijn project over bepaalde zaken gaat waarop uw administratie een richtlijnennota zal opstellen waarin staat wat er moet worden onderzocht. Daar is een openbaar onderzoek aan gekoppeld waarbij men de bevolking en instanties suggesties kan laten doen over wat er bijkomend moet worden onderzocht, om dan finaal te landen met een richtlijnennota waarbij ik voor mijn project X een vrij lijvig onderzoek moet voeren. Na dat onderzoek mag ik het project-MER indienen, als dat wordt goedgekeurd, kan ik aan de slag met de vergunningsprocedure voor mijn project.

Wanneer ik nu aan project X iets wezenlijks wil toevoegen, dan moeten de administratie en de bevolking zich opnieuw kunnen uitspreken over wat ik moet onderzoeken. Als mijn project wezenlijk verandert, kan de impact op mens en omgeving ook wijzigen. Minister, moet ik in dat geval opnieuw een kennisgevingsnota indienen? Moet er dan opnieuw een openbaar onderzoek over richtlijnen worden opgestart of wordt dan iets toegepast zoals we kennen op het niveau van de bestuurlijke lus?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Deze vraag is ons bijzonder laat bezorgd, na de normale indieningstermijn van vragen. Binnen dit bijzonder korte tijdsbestek kan ik u echter meedelen dat in het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) geen bepalingen staan die de intrekking van een project-MER regelen. Het is algemeen aanvaard dat een initiatiefnemer het project-MER dat ter goedkeuring voorligt, bij de dienst MER kan intrekken wanneer hij dit wenst.

Zoals u aangeeft in uw vraag, kan het ook nuttig en nodig zijn om correcties in de loop van het proces aan het rapport aan te brengen. Vanuit proceseconomisch oogpunt lijkt mij dit overigens niet meer dan normaal.

Uiteraard kan het niet de bedoeling zijn dat de voorafgaande kennisgeving en de inhoudsafbakening van het voorgenomen project-MER worden uitgehold. De dienst MER toetst een project-MER, overeenkomstig artikel 4.3.8 van het DABM aan de initiële scope en de richtlijnen die door de dienst MER na de ter inzagelegging werden opgesteld. Indien er essentiële wijzigingen worden aangebracht die het voorwerp wijzigen, zal een nieuwe raadpleging van het publiek en van de adviesinstanties aangewezen zijn. De dienst MER zal dit geval per geval moeten beoordelen.

Het resultaat van de toetsing wordt opgenomen in het project-MER-verslag en leidt vervolgens tot de goed- of afkeuring van het project-MER binnen een termijn van 30 dagen, verlengbaar tot 50 dagen na ontvangst van het rapport.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik dank u voor het duidelijke antwoord op zo'n korte termijn. Een zaak is me nog niet helemaal duidelijk. Wanneer er essentiële wijzigingen worden aangebracht, moet de procedure worden overgedaan. Dat wordt geval per geval bekeken door de cel MER. Bestaat er een beoordelingscriterium voor de term 'essentiële wijzigingen'? Zijn er al precedentes geweest of zijn er lopende dossiers? Indien u nu niet op mijn tweede vraag kunt antwoorden, want ik overval u daar natuurlijk mee, dan mag uw antwoord schriftelijk worden bezorgd aan de commissie. Indien u er toch al kunt op antwoorden, maakt u me nog gelukkiger.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Ik heb een vraag over de vragenprocedure. Ik heb begrepen dat deze vraag te laat is ingediend, maar toch wordt behandeld. Wat moet men daarvoor doen? Het zou boeiend zijn dat te kunnen meerekenen in onze eigen werkwijze.

De voorzitter: Dat moet u aan de vaste voorzitter van de commissie vragen. Ik behandel de vragen niet, maar een etentje met de ondervoorzitter kan altijd helpen. *(Gelach)*

Bruno Tobback (sp-a): In alle ernst, wanneer is die vraag ingediend? Dat moet toch geen geheim zijn.

De voorzitter: De vraag die oorspronkelijk was ingediend, was eigenlijk onontvankelijk verklaard omdat ze over een specifiek dossier ging. Ze is opnieuw geformuleerd en veralgemeend. Er is dus rekening gehouden met het feit dat er al een vraag was ingediend. Het is natuurlijk een blaam voor de heer Ronse dat hij zijn vraag niet onmiddellijk goed had opgesteld. *(Gelach)*

Daar komt het eigenlijk op neer, maar men heeft dat door de vingers gezien.

Bruno Tobback (sp-a): Met die toelichting kan ik leven. Of dat ook geldt voor de heer Ronse, weet ik natuurlijk niet.

De voorzitter: We zullen dat zo in het verslag opnemen, mijnheer Tobback.

Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wij zijn altijd van goede wil om laattijdig ingediende vragen ook te beantwoorden. Ik wil wel begrip vragen voor onze diensten. Wanneer er op dinsdag een commissievergadering is met vragen, en die vragen komen in de loop van de vrijdag binnen, net voor het weekend, dan is het vaak kunst- en vliegwerk om daar een antwoord op te formuleren. Dat is ook de reden waarom het antwoord niet zo gedetailleerd is.

Collega Ronse, voor uw bijvraag moet ik een beroep doen op de MER-cel, een onafhankelijke cel. Ik weet niet of ze richtlijnen of criteria hebben en of het al is gebeurd. Ik zal de vraag overmaken aan de MER-cel.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, het was mij alleszins de blaam waard, want ik heb vandaag geleerd dat een essentiële wijziging aanleiding kan geven tot het opnieuw opstarten van de procedure.

Ik heb ook geleerd dat de minister zal onderzoeken wat het beoordelingskader is voor essentiële wijzigingen en wat mogelijke precedentes zijn. Ik spreek mijn dank uit voor zowel de welwillendheid van de voorzitter als voor het begrip van de collega's, en voor de scherpheid en de snelheid waarmee de minister aan de slag gaat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.